

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

14.04.2020 tarihinde kabul edilen 7242 sayılı kanun ile 5275 sayılı yasada değişiklikler yapılmış; bu düzenlemelerle hükümlülere “karne sistemi” getirilmiştir. İyi hal değerlendirmelerine yönelik cezaevi idarelerine çok geniş yetkiler verilmiştir. Söz konusu değişiklikler tam da pandemi ilanından sonra gerçekleşmiş ve siyasi mahpuslar haricinde kalanların salgın hastalık nedeniyle tahliyelerine olanak tanınmıştır. Siyasi gerekçelerle cezaevlerinde kalanların koşulları ise ağırlaştırılmıştır. Konuyla ilgili çalışmalar yürüten STK'ların açıkladığı raporlarda; cezaevlerinde, aralarında acil tahliye edilmesi gereken ve infaz koşullarını sağlayarak şartlı tahliye hakkını elde etmiş olmasına rağmen idare ve gözlem kurullarının kararlarıyla tahliye edilmeyen birçok siyasi mahpusun olduğu bilgisi mevcuttur.

Bir kişinin sürekli olarak denetim altında bırakılıp değerlendirmeye tabi tutulması, Anayasanın 20'inci ve AİHS'nin 8'inci maddesinde yer alan “özel hayata saygı hakkı” hususuna aykırıdır. “Karne Sistemi” adı altında yapılan düzenlemeyle cezaevi idarelerinin vermiş olduğu kararlar, Anayasanın 13'üncü maddesinde yer alan “ölçülük ilkesine” de aykırıdır.

Bu bağlamda;

- 1) İyi hal değerlendirmeleri hususunda hukukun eşitlik ilkesine uygun düşecek şekilde, yeni bir düzenleme yapılması adına bir çalışma var mıdır?
- 2) Cezaevi idareleri tarafından verilen iyi hal değerlendirmelerine ilişkin ortaya çıkan muhtemel hukuksuzlukları tespit etmek adına bir inceleme yapılacak mıdır?
- 3) İyi hal değerlendirmesi adı altında uygulanan “karne sistemi” doğrultusunda; siyasi mahpuslara pişmanlık dayatmasında bulunulduğu iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu hukuksuzluğu ortadan kaldırmak için bir çalışma yapılacak mıdır?
- 4) Acil tahliye edilmesi gereken mahpusların, tahliye edilmemelerinin gerekçesi nedir? Tahliyelerine ilişkin bir çalışma var mıdır?
- 5) Şartlı tahliye hakkını elde etmesine rağmen tahliye edilmeyen siyasi mahpusların sayısı kaçtır? Söz konusu mahpusların bir an önce tahliye edilmesi için herhangi bir çalışma yürütülecek midir?
- 6) Salgın hastalık riskine karşın hala cezaevinde tutulan hasta mahpusların sayısı kaçtır?
- 7) Salgın hastalık riski göz önünde bulundurularak hasta mahpusların tahliye edilmesine ilişkin bir çalışma yapılacak mıdır?
- 8) Pandemi döneminde cezaevlerinde salgın hastalık nedeniyle kaç siyasi mahpus yaşamını yitirmiştir?